A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (nagytanács)

2016. december 21.*,**

„Fellebbezés — Állami támogatások — Repülőtéri díjak — Az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése — Az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése — A hivatalos vizsgálati eljárás megindítását elrendelő határozat — A megsemmisítés iránti kereset elfogadhatósága — Személyében érintett személy — Az eljáráshoz fűződő érdek — Az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése — A szelektivitás feltétele”

A C-524/14. P. sz. ügyben,

az **Európai Bizottság** (képviselik: T. Maxian Rusche, R. Sauer és V. Di Bucci, meghatalmazotti minőségben, kézbesítési cím: Luxembourg)

fellebbezőnek

az Európai Unió Bírósága alapokmányának 56. cikke alapján 2014. november 20-án benyújtott fellebbezése tárgyában,

a többi fél az eljárásban:

a **Hansestadt Lübeck** mint a Flughafen Lübeck GmbH jogutódja (képviselik: M. Núñez Müller és I. Ruck Rechtsanwälte)

felperes az elsőfokú eljárásban,

támogatják:

a **Németországi Szövetségi Köztársaság** (képviselik: T. Henze és K. Petersen, meghatalmazotti minőségben),

a **Spanyol Királyság** (képviseli: A. Sampol Pucurull, meghatalmazotti minőségben),

A BÍRÓSÁG (nagytanács),

tagjai: K. Lenaerts elnök, A. Tizzano elnökhelyettes, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz, J. L. da Cruz Vilaça, Juhász E. és A. Prechal tanácselnökök, A. Borg Barthet, J. Malenovský, E. Jarašiūnas (előadó), F. Biltgen, K. Jürimäe és M. C. Lycourgos bírák,

főtanácsnok: N. Wahl,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

* Az eljárás nyelve: német.

** A jelen szöveg kulcskifejezéseiben, 29., 30., 31., 49., 53., 55., 58., 59. és 62. pontjában az első elektronikus közzétételt követően nyelvi módosítás történt.

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2016. május 31-i tárgyalásra,

a főtanácsnok indítványának a 2016. szeptember 15-i tárgyaláson történt meghallgatását követően,

meghozta a következő

Ítéletet

1 Fellebbezésével az Európai Bizottság az Európai Unió Törvényszéke 2014. szeptember 9-i Hansestadt Lübeck kontra Bizottság ítéletének (T-461/12, EU:T:2014:758; a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amely ítéletben a Törvényszék egyrészt megsemmisítette az SA.27585 és SA.31149 (2012/C) (korábbi NN/2012, korábbi CP 31/2009 és CP 162/2010) – Németország állami támogatásokról szóló, 2012. február 22–i C(2012) 1012 final bizottsági határozatot (a továbbiakban: vitatott határozat) annyiban, amennyiben e határozat a lübecki (Németország) repülőtéren alkalmazott repülőtéri díjakra vonatkozóan 2006-ban elfogadott rendeletre (a továbbiakban: 2006. évi rendelet) vonatkozik, másrészt az ezt meghaladó részében elutasította a keresetet.

A jogvita előzményei

2 A lübecki repülőteret 2012. december 31-ig a Flughafen Lübeck GmbH (a továbbiakban: FL) üzemeltette. 2005. november 30-ig az FL az elsőfokú eljárás felpereseként eljáró Hansestadt Lübeck (Lübeck városa) 100%-os tulajdonában állt. 2005. december 1-jétől 2009. november végéig az FL 90%-ban az Infratil holland magánvállalkozás, 10%-ban pedig Lübeck városa tulajdonában állt. 2009 novemberétől az FL ismét Lübeck városának 100%-os tulajdonában állt. 2013. január 1-jén a lübecki repülőteret eladták a Yasmina Flughafenmanagement GmbH részére. Az FL jogai és kötelezettségei átszálltak Lübeck városára, és az FL-t 2013. január 2-án törölték a cégnyilvántartásból.

3 Az FL az 1964. június 19-i Luftverkehrs-Zulassungs-Ordnung (a légiközlekedési üzemeltetési engedélyekről szóló rendelet; BGBl. I, 370. o.; a továbbiakban: LuftVZO) 2006-ban hatályos változata szerinti 43a. §-a (1) bekezdésének megfelelően elfogadta a 2006. évi rendeletet, amelyet a Schleswig Holstein tartomány légügyi hatósága jóváhagyott. 2006. június 15-től a lübecki repülőteret használó valamennyi légitársaságra alkalmazni kell e rendeletet, amennyiben a repülőtér üzemeltetője és a légitársaság nem kötött külön megállapodást.

4 2007-ben a Bizottság hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozatot fogadott el az FL és a Ryanair légitársaság között kötött egyik szerződés tekintetében, amely e társaság vonatkozásában a lübecki repülőtérre ebben az időszakban alkalmazandó 1998-as díjszabásra vonatkozó rendeletben előírtaknál alacsonyabb repülőtéri díjakat állapított meg.

5 A Bizottság, mivel többek között úgy ítélte meg, hogy a 2006. évi rendelet önmagában az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett állami támogatást tartalmazhat, a vitatott határozattal megindította az EUMSZ 108. cikk (2) bekezdése értelmében vett hivatalos vizsgálati eljárást a lübecki repülőtérre vonatkozó különböző intézkedések, köztük e rendelet tekintetében.

A Törvényszék előtti eljárás és a vitatott határozat

6 A Törvényszék Hivatalához 2012. október 19-én benyújtott keresetlevelével az FL a vitatott határozat megsemmisítésére irányuló keresetet indított, egyrészt mivel az a 2006. évi rendelet vonatkozásában megindítja a hivatalos vizsgálati eljárást, másrészt pedig mivel arra kötelezi a Németországi Szövetségi Köztársaságot, hogy válaszoljon a 2006. évi rendeletre vonatkozó információnyújtási rendelkezésre.

7 A Törvényszék Hivatalához 2013. február 20-án benyújtott válaszban Lübeck városa úgy nyilatkozott, hogy az FL által indított eljárás folytatása érdekében az FL helyébe lép.

8 Első kereseti kérelmének alátámasztására Lübeck városa öt jogalapra hivatkozott, amelyek először is a Németországi Szövetségi Köztársaság védelemhez való jogának megsértésén, másodszor a gondos és pártatlan vizsgálat lefolytatására vonatkozó kötelezettség megsértésén, harmadszor az EUMSZ 108. cikk (2) és (3) bekezdésének, az [EUMSZ 108. cikk] alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet (HL L 83., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 8. fejezet, 1. kötet, 339. o.) 4. és 6. cikkének, valamint 13. cikke (1) bekezdésének a megsértésén, negyedszer az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésén, ötödször pedig az indokolási kötelezettség megsértésén alapulnak.

9 A megtámadott ítéletben a Törvényszék kimondta, hogy az első kereseti kérelem elfogadható, megállapítva, hogy egyrészt a vitatott határozat közvetlenül és személyében érintette az FL-t, vagyis a kereset benyújtásának időpontjában kereshetőségi joggal rendelkezett, másrészt pedig, hogy az FL-nek a lübecki repülőtér eladása után is fennállt az eljáráshoz fűződő érdeke. Érdemben helyt adott a negyedik jogalapnak is, úgy ítélve meg, hogy e határozat nyilvánvaló mérlegelési hibán alapul, amennyiben a Bizottság abban megállapította, hogy a 2006. évi rendelettel bevezetett előnyök szelektív jellegűek. Következésképpen megsemmisítette az említett határozatot annyiban, amennyiben az e rendelet vonatkozásában megindítja a hivatalos vizsgálati eljárást.

A felek kereseti kérelmei és a Bíróság előtti eljárás

10 A Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság:

– helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet;

– az első fokon benyújtott keresetet nyilvánítsa elfogadhatatlannak, vagy másodlagosan az említett keresetet nyilvánítsa tárgytalannak;

– szintén másodlagosan nyilvánítsa megalapozatlannak a negyedik kereseti jogalapot, amellyel Lübeck városa a szelektivitásra vonatkozó feltétel tekintetében az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésére hivatkozik, továbbá a negyedik jogalap többi része, valamint az első, második, harmadik és ötödik jogalap vonatkozásában az ügyet utalja vissza a Törvényszék elé, és

– Lübeck városát kötelezze az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás költségeinek viselésére, illetve másodlagosan a Törvényszék elé történő visszautalás esetén az elsőfokú eljárás és a fellebbezési eljárás költségeinek viseléséről jelenleg ne határozzon.

11 Lübeck városa azt kéri, hogy a Bíróság:

– a fellebbezést teljes egészében utasítsa el, és adjon helyt az általa első fokon előterjesztett összes kereseti kérelemnek, valamint

– a Bizottságot kötelezze a költségek viselésére.

12 A Bíróság elnöke a 2015. március 26-i és április 14-i határozatával megengedte a Németországi Szövetségi Köztársaságnak és a Spanyol Királyságnak, hogy Lübeck városa kérelmeinek a támogatása érdekében beavatkozzanak.

A fellebbezésről

Az első, arra alapított jogalapról, hogy az FL-t nem érintette személyében a vitatott határozat

A felek érvei

13 Az első jogalapjával a Bizottság azt kifogásolja, hogy a Törvényszék azt állapította meg, hogy az FL-t személyében érintette a megtámadott határozat, jóllehet álláspontja szerint a tartományi felügyeleti hatóság, nem pedig a repülőtér üzemeltetője határozza meg a repülőtéri díjakat. Annak a megtámadott ítélet 29–35. pontjában való megállapításával, hogy az FL a 2006. évi rendelet elfogadásával olyan hatásköröket gyakorolt, amelyeket kizárólagosan ruháztak rá, a Törvényszék figyelmen kívül hagyta a jelen ügyben alkalmazandó nemzeti jogszabályt, amely szerint a díjszabásra vonatkozó rendeletet a tartományi felügyeleti hatóságnak, amelyet magát is kötik a repülőtéri díjakról szóló szövetségi jogszabályok, jóvá kell hagynia. Önmagában az a körülmény, hogy a repülőteret üzemeltető közvállalkozás feladata e díjszabás előterjesztése, nem jelenti azt, hogy az állam helyett ő rendelkezik az ügyvezetésének és az általa az említett díjszabás révén követett politikáknak a meghatározására irányuló jogkörrel. A Törvényszék értékelése e tekintetben ellentmondana az 1986. július 10-i DEFI kontra Bizottság ítéletből (282/85, EU:C:1986:316) következő értékelésnek, amelyben különösen megállapítást nyert, hogy a vonatkozó francia szabályozás alapján a francia kormány hatáskörrel rendelkezett a vonatkozó szervezet ügyvezetésének és az általa követett politikáknak, így tehát azon érdekeknek a meghatározására, amelyeket e szervezetnek meg kellett védenie.

14 Lübeck városa és a Németországi Szövetségi Köztársaság ezen jogalap elutasítását kéri.

A Bíróság álláspontja

15 Amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 26. pontjában emlékeztetett, azon alanyok, akik nem címzettjei valamely határozatnak, csak akkor állíthatják, hogy az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében személyükben érintettek, ha ez a határozat sajátos jellemzőik vagy egy őket minden más személytől megkülönböztető ténybeli helyzet folytán vonatkozik rájuk, és ezáltal a címzetthez hasonló módon egyéníti őket (1963. július 15-i Plaumann kontra Bizottság ítélet, 25/62, EU:C:1963:17, 238; 2013. október 3-i Inuit Tapiriit Kanatami és társai kontra Parlament és Tanács, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 72. pont; 2013. december 19-i Telefónica kontra Bizottság ítélet, C-274/12 P, EU:C:2013:852, 46. pont).

16 A jelen ügyben annak megállapítása érdekében, hogy az FL-t személyében érintette-e a vitatott határozat, a Törvényszék a megtámadott ítélet 34. pontjában kimondta, hogy e határozat a 2006. évi rendeletre vonatkozó részében olyan jogi aktusra irányul, amelynek egyik forrása az FL, továbbá hogy e határozat megakadályozta az FL-t abban, hogy szándékainak megfelelően gyakorolhassa saját jogköreit. Ezen értékelés során a Törvényszék ezen ítélet 29. pontjában többek között megállapította, hogy a LuftVZO 43a. §-ának (1) bekezdése kétségkívül előírta, hogy a repülőterekre alkalmazandó díjszabásra vonatkozó rendeletet a tartományi felügyeleti hatóságnak, a jelen esetben a Schleswig-Holstein tartomány légügyi hatóságának kellett jóváhagynia, ugyanakkor azt is megállapította, hogy e rendelkezésből következően e rendeletre a szóban forgó repülőtetér működtetőjének kellett javaslatot tennie, a felügyeleti hatóság pedig nem rendelkezett saját hatáskörrel arra, hogy maga állapítsa meg az említett repülőtéri díjakat, mivel csak a javasolt rendelet jóváhagyására vagy elutasítására volt jogosult.

17 A Törvényszék a megtámadott ítélet 30. és 31. pontjában továbbá megállapította, hogy a vitatott határozatból és a 2006. évi rendeletből az következik, hogy az említett rendelet szerinti engedmények keretében a csökkentett díjak alkalmazásának a lehetőségét a közvetlenül a lübecki repülőtér üzemeltetője és valamely légitársaság között, a felügyeleti hatóság beavatkozása nélkül kötött

megállapodás szabályozza, és hogy egyébként a közvetlenül az FL és a Ryanair között kötött megállapodások révén a 2006. évi rendeletben előírtaktól eltérő egyedi díjakat alkalmaztak ezen légitársaságra.

18 A Törvényszék az említett ítélet 32. pontjában ebből azt a következtetést vonta le, hogy az FL a lübecki repülőtér üzemeltetőjeként saját hatáskörrel rendelkezett az e repülőtérre alkalmazandó repülőtéri díjak megállapítása terén, és nem az állam meghosszabbított karjaként járt el, amikor olyan hatásköröket gyakorolt, amelyeket ez utóbbira kizárólagosan ruháztak rá. Így a Törvényszék álláspontja szerint a 2006. évi rendelet elfogadása az FL, nem pedig az állami hatóságok hatáskörébe tartozott, azon követelmény ellenére, hogy a felügyeleti hatóságnak jóvá kellett hagynia az említett rendeletet.

19 Úgy tűnik, hogy a Törvényszék ily módon a vonatkozó nemzeti jog alapján úgy ítélte meg, hogy az FL a lübecki repülőtérre alkalmazandó repülőtéri díjak megállapítására irányuló rendelet vonatkozásában a felügyeleti hatóság irányában fennálló javaslattételi jogkörén kívül az ezen rendelet elfogadására irányuló saját hatáskörrel rendelkezik.

20 Mivel a Bizottság a jelen ítélet 13. pontjában kifejtett érvelésében vitatta e megállapítást, emlékeztetni kell arra, hogy a Törvényszék nemzeti jogra vonatkozó értelmezését illetően a Bíróság hatásköre a fellebbezés keretében csak annak vizsgálatára terjed ki, hogy a Törvényszék elferdítette-e ezen jogot, az elferdítésnek pedig nyilvánvalóan ki kell tűnnie az ügy irataiból (lásd ebben az értelemben: 2011. július 5-i Edwin kontra OHIM ítélet, C-263/09 P, EU:C:2011:452, 53. pont; 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 79. és 80. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

21 Márpedig a jelen ügyben a Bizottság nem hivatkozott a nemzeti jog ilyen elferdítésére, és még kevésbé bizonyította azt. Ugyanis nem támasztotta alá és nem is bizonyította, hogy a Törvényszék olyan megállapításokat tett volna, amelyek nyilvánvalóan ellentétesek a német jog szóban forgó rendelkezéseinek tartalmával, vagy olyan jelentést tulajdonított volna e rendelkezések valamelyikének, amellyel az utóbbi nyilvánvalóan nem rendelkezik az iratokban szereplő többi bizonyítékra tekintettel (lásd ebben az értelemben: 2014. április 3-i Franciaország kontra Bizottság ítélet, C-559/12 P, EU:C:2014:217, 81. pont).

22 Ezért az első jogalapot mint elfogadhatatlant el kell utasítani.

A második, arra alapított jogalapról, hogy Lübeck városának nem állt fenn az eljáráshoz fűződő érdeke

A felek érvei

23 Második jogalapjával a Bizottság előadja, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 37. pontjában tévesen alkalmazta a jogot, amikor úgy ítélte meg egyrészt, hogy az FL-nek fennállt az eljáráshoz fűződő érdeke a lübecki repülőtér magánbefektető részére történő eladását követően is, mivel a hivatalos vizsgálati eljárás nem zárult le, és így a vitatott határozat továbbra is kiváltotta joghatásait, másrészt pedig hogy az eladást megelőző időszak vonatkozásában az FL mindenféleképpen megőrizte az eljáráshoz fűződő érdekét.

24 Előadja, hogy a vitatott határozat még a hivatalos vizsgálati eljárást lezáró végleges határozat hiányában sem váltotta ki a továbbiakban egyetlen joghatását, vagyis a támogatási intézkedés vizsgálat tartama alatt való felfüggesztésére irányuló kötelezettséget, mivel 2012. december 31. előtt nem írtak elő felfüggesztést, a 2006. évi rendelet pedig 2013. január 1-jétől, a lübecki repülőtér privatizációjának időpontjától kezdődően nem tekinthető végrehajtás alatt álló támogatási programnak, mivel azt immár nem állami forrásokból finanszírozták. A Törvényszék értékelése ellentétes a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatával, amely szerint az eljáráshoz fűződő érdeknek létrejött és fennálló érdeknek kell lennie,

amely csak akkor marad fenn, ha a kereset az eredményénél fogva alkalmas arra, hogy az azt előterjesztő fél számára előnnyel járjon. Lübeck városa egyébként nem bizonyította, hogy a repülőtér privatizációját követően bármilyen érdeke fűződött volna keresete fenntartásához.

25 Lübeck városa és a Németországi Szövetségi Köztársaság ezen jogalap elutasítását kéri.

A Bíróság álláspontja

26 A Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata szerint valamely felperes eljáráshoz fűződő érdekének – a kereset tárgyára tekintettel – a kereset benyújtásakor kell fennállnia, ellenkező esetben a kereset elfogadhatatlannak minősül. E jogvita tárgyának – az eljáráshoz fűződő érdekhez hasonlóan – a bírósági határozat kihirdetéséig fenn kell maradnia, ellenkező esetben a kereset okafogyottá válik; a fennmaradás pedig azt feltételezi, hogy a kereset az eredményénél fogva alkalmas arra, hogy az azt kezdeményező fél számára előnnyel járjon (2013. május 28-i Abdulrahim kontra Tanács és Bizottság ítélet, C-239/12 P, EU:C:2013:331, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

27 A jelen ügyben a Bizottság azon érvének elutasítása érdekében, amely szerint a lübecki repülőtérnek a 2013. január 1-jén egy magánjogi társaság részére való eladásával megszűnt a szóban forgó támogatási program, így az említett program felfüggesztésére irányuló kötelezettség immár nem okozott hátrányt, és Lübeck városának a továbbiakban nem fűződött érdeke ahhoz, hogy a vitatott határozat megsemmisítését kérje, a Törvényszék megállapította – amint az a jelen ítélet 23. pontjából kitűnik –, hogy mivel a hivatalos vizsgálati eljárás nem zárult le, az említett határozat még mindig kiváltotta joghatásait, és hogy Lübeck városának legalábbis a repülőtér eladását megelőző időszak vonatkozásában továbbra is fennállt az eljáráshoz fűződő érdeke.

28 A Törvényszék a megtámadott ítélet 27. pontjában a 2013. október 24-i Deutsche Post kontra Bizottság ítéletre (C-77/12 P, nem tették közzé, EU:C:2013:695, 52. és 53. pont) hivatkozva előzetesen emlékeztetett arra, hogy az olyan intézkedés vonatkozásában történő hivatalos vizsgálati eljárás megindítását elrendelő határozat, amelynek végrehajtása folyamatban van, és amelyet „új támogatásnak” minősítenek, különösen az ezen intézkedés felfüggesztése vonatkozásában önálló joghatásokat keletkeztet. Megállapította, hogy az ilyen határozat szükségképpen módosítja az érintett intézkedés joghatályát, csakúgy mint azon vállalkozások jogi helyzetét, amelyek az intézkedés kedvezményezettjei, különösen ami ezen intézkedés végrehajtásának folytatását illeti. Megjegyezte továbbá, hogy egy ilyen határozat elfogadását követően legalábbis komoly kétség merül fel a szóban forgó intézkedés jogszerűségével kapcsolatban, aminek a tagállamot az intézkedés alkalmazásának felfüggesztésére kell késztetnie, és hogy ilyen határozatra azon nemzeti bíróság előtt is lehet hivatkozni, amelytől az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése utolsó mondatának megsértéséből eredő jogkövetkezmények alkalmazását kérték.

29 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Bíróság a 2013. november 21-i Deutsche Lufthansa ítéletben (C-284/12, EU:C:2013:755, 45. pont) és a Flughafen Lübeck ügyben 2014. április 4-én hozott végzésben (C-27/13, nem tették közzé, EU:C:2014:240, 27. pont) azt is kimondta, hogy ha a Bizottság az EUMSZ 108. cikk (3) bekezdése alapján egy be nem jelentett és végrehajtás alatt álló intézkedéssel szemben hivatalos vizsgálati eljárást indított, akkor a nemzeti bíróság az ezen intézkedés végrehajtásának megtiltására és a már teljesített kifizetések visszatérítésére irányuló kérelem tárgyában folytatott eljárásban köteles meghozni mindazon intézkedéseket, amelyek az említett intézkedés végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kötelezettség esetleges megsértéséből eredő következmények megállapításához szükségesek. A nemzeti bíróság e célból úgy határozhat, hogy felfüggeszti a szóban forgó intézkedés végrehajtását, és elrendeli a már teljesített kifizetések visszatérítését. Úgy is határozhat, hogy ideiglenes intézkedéseket rendel el egyrészt az érintett felek érdekeinek, másrészt a hivatalos vizsgálati eljárást megindító bizottsági határozat hatékony érvényesülésének védelme érdekében.

30 Ily módon, amint az a Bíróság ítélkezési gyakorlatából következik, a Bizottság állításával ellentétben, a szóban forgó intézkedés végrehajtásának felfüggesztésére irányuló kötelezettség nem a hivatalos vizsgálati eljárás megindítását elrendelő határozat által kiváltott egyetlen joghatás.

31 A jelen ügyben az ítélkezési gyakorlatra tekintettel úgy tűnik, hogy – amint azt a Törvényszék megállapította – Lübeck városa a lübecki repülőtér privatizációját követően mindenesetre továbbra is ki volt téve annak a veszélynek, hogy valamely nemzeti bíróság elrendeli az esetlegesen nyújtott támogatások teljes visszatéríttetését, jóllehet az FL volt e repülőtér tulajdonosa. Ennélfogva a Törvényszék helyesen állapította meg, hogy a hivatalos vizsgálati eljárást lezáró végleges bizottsági határozat hiányában a vitatott határozat joghatásai fennmaradnak, így Lübeck városának továbbra is fennáll az eljáráshoz fűződő érdeke a tekintetben, hogy a vitatott határozat megsemmisítését kérje.

32 Következésképpen a második jogalapot, mint megalapozatlant, el kell utasítani.

A harmadik, a 2006. évi rendelet szelektív jellegének téves értékelésére alapított jogalapról

A felek érvei

33 A harmadik jogalapjával a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen értelmezte az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének értelmében vett szelektivitásra vonatkozó feltételt, úgy ítélve meg a megtámadott ítélet 53–55. pontjában, hogy valamely áru használatával vagy szolgáltatás igénybevételével kapcsolatban valamely közjogi szervezet által megállapított díjszabás esetleges szelektivitásának értékelése céljából meg kell vizsgálni, hogy e díjszabást hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazzák-e az adott árut vagy szolgáltatást használó vagy igénybe vevő, illetve potenciálisan használó vagy igénybe vevő vállalkozások összességére, valamint hogy a jelen ügyben az a körülmény, hogy a 2006. évi rendeletet csak a lübecki repülőteret használó légitársaságokra alkalmazták, nem releváns kritérium.

34 Ezen értékelés ellentmondásban áll a Bíróság ítélkezési gyakorlatával, amely szerint valamely intézkedés nem minősül általános adó- vagy gazdaságpolitikai intézkedésnek, és ezért szelektív jellegű abban az esetben, ha csak bizonyos gazdasági ágazatokra vagy egy gazdasági ágazatnak csak bizonyos vállalkozásaira alkalmazandó. Márpedig mivel az olyan intézkedés, amely meghatározza azokat a feltételeket, amelyek között valamely közvállalkozás áruit és szolgáltatásait kínálja, soha nem alkalmazandó az összes gazdasági szereplőre, az mindig szelektív intézkedésnek minősül.

35 Csekély jelentőséggel bír, hogy ezen intézkedést hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazzák az adott árut vagy szolgáltatást használó vagy igénybe vevő, illetve potenciálisan használó vagy igénybe vevő vállalkozások mindegyikére, mivel az egyenlőtlen bánásmód és a hátrányos megkülönböztetés kérdése nem releváns a támogatás fennállásának megállapítása szempontjából. A Törvényszék e tekintetben tévesen vette alapul a 2001. november 8-i Adria-Wien Pipeline és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke ítéletben (C-143/99, EU:C:2001:598) rögzített kritériumot, amely csak az adóintézkedésekre alkalmazandó, és figyelmen kívül hagyta az 1988. február 2-i Kwekerij van der Kooy és társai kontra Bizottság ítélet (67/85, 68/85 és 70/85, EU:C:1988:38), az 1996. február 29-i Belgium kontra Bizottság ítélet (C-56/93, EU:C:1996:64), a 2003. november 20-i GEMO-ítélet (C-126/01, EU:C:2003:622) és a 2011. november 15-i Bizottság és Spanyolország kontra Gibraltár kormánya és Egyesült Királyság ítélet (C-106/09 P és C-107/09 P, EU:C:2011:732) hatályát.

36 A Bizottság másodlagosan arra hivatkozik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 52. és 53. pontjában szintén figyelmen kívül hagyta a Bíróság ítélkezési gyakorlatát, amely szerint egyrészt valamely intézkedés szelektív jellegét alapvetően ezen intézkedés hatásaira figyelemmel kell értékelni, másrészt pedig azok az intézkedések, amelyek csak egy adott ágazat számára előnyösek, szelektívnek minősülnek. Hangsúlyozza, hogy jóllehet a lübecki repülőtér a hamburgi (Németország) repülőtér közvetlen versenytársa, a 2006. évi rendelet által biztosított előny csak az első repülőteret használó

légitársaságoknak kedvez, ami álláspontja szerint elegendő e rendelet szelektivitásának bizonyításához. A Törvényszék által követett megközelítés azt eredményezné, hogy a repülőtéri díjakat megállapító díjszabások kívül kerülnének az állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatálya alól.

37 Harmadlagosan a Bizottság előadja, hogy amennyiben a 2001. november 8-i Adria-Wien Pipeline és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke ítéletben (C-143/99, EU:C:2001:598) megállapított feltételt alkalmazni kell egyes állami intézmények díjait meghatározó rendeletek szelektivításának megállapításához, a Törvényszék tévesen értelmezte e feltételt. Az összes összehasonlítható helyzetben lévő vállalkozás meghatározásához ugyanis nem a szóban forgó intézkedés hatályából kell kiindulni, hanem az ezen intézkedés által előnyben részesített vállalkozásokéval azonos kiadási tételekkel rendelkező vállalkozásokat kell figyelembe venni. Ezenkívül a 2006. évi rendelet szelektív, mivel nem tartja tiszteletben a LuftVZO 43a. §-ának (1) bekezdésében szereplő, valamennyi német repülőtérre, és így az ezen repülőtereket igénybe vevő valamennyi légitársaságra nézve kötelező elvet, amely szerint a repülőtéri díjaknak fedezniük kell a költségeket. A Törvényszék, mivel az említett rendelet hatályát, nem pedig e rendelkezés által elérni kívánt célt tekintette döntő jelentőségűnek, tévesen alkalmazta a jogot.

38 A Bizottság végül előadja, hogy a Törvényszék szintén tévesen alkalmazta a jogot, amennyiben elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy a 2006. évi rendeletben előírt engedmények szelektívek-e, mivel csak meghatározott feltételeknek megfelelő légitársaságok részesülnek azokban.

39 Lübeck városa, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Spanyol Köztársaság ezen jogalap elutasítását kéri.

A Bíróság álláspontja

40 Amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 43. pontjában emlékeztetett, az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az „állami támogatásnak” való minősítéshez a következő összes feltétel teljesülése szükséges. Először is a beavatkozásnak az állam által vagy állami forrásból kell történnie. Másodszor e beavatkozásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy érintse a tagállamok közötti kereskedelmet. Harmadszor a kedvezményezett számára előnyt kell biztosítania. Negyedrészt torzítania kell a versenyt, vagy azzal kell fenyegetnie (lásd különösen: 2015. július 16-i BVVG-ítélet, C-39/14, EU:C:2015:470, 24. pont).

41 Az előny szelektivitására vonatkozó feltételt illetően, amely az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett „állami támogatás” fogalmának előfeltétele, mivel e rendelkezés tiltja az olyan támogatásokat, amelyek „bizonyos vállalkozások[at] vagy bizonyos áruk termelésé[t] előnyben részesít[ik]”, a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlatából, amelyre a Törvényszék a megtámadott ítélet 45. és 46. pontjában hivatkozik, az következik, hogy e feltétel értékelése megköveteli annak meghatározását, hogy egy adott jogrendszer keretében valamely nemzeti intézkedés előnyben részesít-e „bizonyos vállalkozások[at] vagy bizonyos áruk[at]” az említett rendszer által kitűzött célra tekintettel hasonló ténybeli és jogi helyzetben lévő más vállalkozásokhoz vagy árukhoz képest. Az „állami támogatás” fogalma nem vonatkozik olyan állami intézkedésekre, amelyek különbséget tesznek a vállalkozások között, és így *a priori* szelektív jellegűek, amennyiben ez a megkülönböztetés azon rendszer természetéből vagy belső felépítéséből ered, amelynek ezen intézkedések a részét képezik (lásd: 2001. november 8-i Adria-Wien Pipeline és Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke ítélet, C-143/99, EU:C:2001:598, 41. és 42. pont; 2008. december 22-i British Aggregates kontra Bizottság ítélet, C-487/06 P, EU:C:2008:757, 82. és 83. pont; 2011. november 15-i Bizottság és Spanyolország kontra Gibraltár kormánya és Egyesült Királyság ítélet, C-106/09 P és C-107/09 P, EU:C:2011:732, 74. és 75. pont; 2015. január 14-i Eventech-ítélet, C-518/13, EU:C:2015:9, 54. és 55. pont).

42 Annak érdekében, hogy helyt adjon a Lübeck városa által felhozott azon jogalapnak, amely az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdésének megsértésén alapul, amennyiben a Bizottság a megtámadott határozatban megállapította, hogy a 2006. évi rendelet szelektív volt, a Törvényszék először is a megtámadott ítélet 50. pontjában kimondta, hogy e megfontolás az említett határozatban pusztán azon az indokon alapult, hogy a szóban forgó előnyöket kizárólag a lübecki repülőteret használó légitársaságok számára biztosították.

43 Ezután a Törvényszék ezen ítélet 51. pontjában megállapította, hogy az a körülmény, hogy a 2006. évi rendeletet csak az említett vállalatokra kellett alkalmazni, a repülőtéri díjakra vonatkozó német jogi szabályozásnak és magának az ilyen díjszabást meghatározó rendelet természetének a lényegéhez tartozott, és hogy e jogi szabályozás keretében a többi német repülőteret használó társaságok e repülőtereken a konkrétan rájuk alkalmazandó díjszabások hatálya alá tartoztak, e társaságok tehát nem voltak a lübecki repülőteret használó társaságokkal összehasonlítható helyzetben.

44 Másrészt a Törvényszék a megtámadott ítélet 52. pontjában megállapította, hogy jóllehet az ítélkezési gyakorlatából az következik, hogy valamely támogatás szelektív lehet akkor is, ha valamely gazdasági ágazat egészét érinti, ezen ítélkezési gyakorlat, amelyet különösen az általános hatályú nemzeti intézkedésekkel összefüggésben alakítottak ki, a jelen ügyben nem közvetlenül releváns, mivel a szóban forgó intézkedés nem az egész repülőtér-ágazatot, hanem csak a lübecki repülőteret használó légitársaságokat érinti.

45 Végül a Törvényszék a megtámadott ítélet 53. pontjában lényegében azt állapította meg, hogy valamely olyan intézkedés szelektív jellegét, amellyel valamely közjogi szervezet az árui használatáért vagy szolgáltatásai igénybevételéért díjszabást állapít meg, az ezen árukat vagy szolgáltatásokat használó vagy igénybe vevő, illetve potenciálisan használó vagy igénybe vevő vállalkozások összességét figyelembe véve, és annak vizsgálatával kell értékelni, hogy e vállalkozások mindegyike vagy csak egy részük részesül vagy részesülhet-e esetleges előnyben.

46 E megfontolásokra tekintettel a Törvényszék a megtámadott ítélet 54. és 55. pontjában kimondta, hogy önmagában az a körülmény, hogy a 2006. évi rendeletet csak a lübecki repülőteret használó légitársaságokra kellett alkalmazni, nem bírt jelentőséggel annak megállapítása vonatkozásában, hogy e rendelet szelektív jellegű, és hogy mivel nem volt vitatott, hogy valamennyi légitársaság részesülhetett az említett szabályozás díjszabási rendelkezéseiből eredő előnyökből, „a [vitatott] határozatban szereplő indokolásra tekintettel a Bizottság hibásan állapította meg, hogy a 2006. évi [rendelet] szelektív”.

47 E tekintetben meg kell jegyezni, hogy a Bizottság állításával ellentétben a Bíróság ítélkezési gyakorlatából egyáltalán nem következik, hogy az olyan intézkedés, amellyel valamely közvállalkozás meghatározza az árui használatának vagy szolgáltatásai igénybevételének a feltételeit, minden esetben, így tehát jellegénél fogva az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett szelektív intézkedésnek minősül. A Bizottság által hivatkozott ítéletek, különösen amelyek a jelen ítélet 35. pontjában szerepelnek, nem fogalmaznak ilyen általános érvénnyel.

48 Ugyanakkor az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése nem tesz különbséget az állami beavatkozások indokai vagy céljai szerint, hanem hatásaik alapján, tehát az alkalmazott módszerektől függetlenül határozza meg őket (2011. november 15-i Bizottság és Spanyolország kontra Gibraltár kormánya és Egyesült Királyság ítélet, C-106/09 P és C-107/09 P, EU:C:2011:732, 87. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

49 Ennélfogva, noha nem zárható ki, hogy az olyan intézkedés, amellyel valamely közvállalkozás meghatározza az árui használatának vagy szolgáltatásai igénybevételének a feltételeit, jóllehet az ezen árukat használó vagy ezen szolgáltatásokat igénybe vevő valamennyi vállalkozásra általános jelleggel alkalmazandó, szelektív jellegű, annak megállapítása érdekében, hogy ez így van-e, nem ezen intézkedés jellegét, hanem annak hatásait kell alapul venni, megvizsgálva, hogy az intézkedés által állítólagosan

nyújtott előny ténylegesen csak e vállalkozások némelyikének kedvez-e más vállalkozásokhoz képest, miközben az érintett szabályozás céljára tekintettel az említett vállalkozások mindegyike összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben van.

50 Ebből következően nem megalapozott a Bizottságnak a jelen ítélet 34. pontjában szereplő elsődlegesen előadott érvelése, amely szerint az olyan intézkedés, amely meghatározza azokat a feltételeket, amelyek között valamely közvállalkozás áruit és szolgáltatásait kínálja, mindig szelektív intézkedésnek minősül.

51 Ezt az értékelést nem kérdőjelezi meg a Bizottságnak a jelen ítélet 35. pontjában hivatkozott állítása, amely szerint a támogatás fennállásának megítélése szempontjából csekély jelentőséggel bír, hogy az ilyen intézkedést hátrányos megkülönböztetés nélkül alkalmazzák az adott árut vagy szolgáltatást használó vagy igénybe vevő, illetve potenciálisan használó vagy igénybe vevő vállalkozások mindegyikére, sem pedig az az érv, amely szerint a Törvényszék tévesen az adóintézkedésekre vonatkozó joggyakorlatra támaszkodott.

52 Ugyanis egyrészt annak megállapítása érdekében, hogy valamely intézkedés, jóllehet általános jelleggel alkalmazandó a gazdasági szereplők egy csoportjának egészére, végső soron csak bizonyos vállalkozásokat részesít-e előnyben, meg kell vizsgálni, amint az a jelen ítélet 41. pontjában hivatkozott ítélkezési gyakorlatból következik, hogy bizonyos vállalkozások más, az érintett jogrendszer céljára tekintettel összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben lévő vállalkozásokhoz képest előnyben részesülnek-e.

53 Annak a kérdésnek a vizsgálata, hogy az ilyen intézkedés szelektív jellegűnek minősül-e, ily módon lényegében összekapcsolódik annak megállapításával, hogy ezen intézkedés a gazdasági szereplők ezen csoportjának egészére hátrányos megkülönböztetéstől mentesen alkalmazandó-e (lásd ebben az értelemben: 2015. január 14-i Eventech-ítélet, C-518/13, EU:C:2015:9, 53. pont). A szelektivitás fogalma, amint azt a főtanácsnok az indítványának 75. pontjában hangsúlyozza, összefügg a hátrányos megkülönböztetés fogalmával.

54 Másrészt, amint az ugyancsak következik ezen ítélkezési gyakorlatból, a szelektivitásra vonatkozó vizsgálatot „az adott jogrendszer keretében” kell lefolytatni. Valamely intézkedés szelektív jellegének értékelése céljából következésképpen meg kell vizsgálni, hogy valamely meghatározott jogrendszer keretében az említett intézkedés bizonyos vállalkozások számára előnyt jelent-e más, e jogrendszer céljára tekintettel hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő vállalkozásokhoz képest (2006. szeptember 6-i Portugália kontra Bizottság ítélet, C-88/03, EU:C:2006:511, 56. pont; 2011. július 28-i Mediaset kontra Bizottság ítélet, C-403/10 P, nem tették közzé, EU:C:2011:533, 36. pont).

55 E vizsgálat tehát főszabály szerint azon referenciakeret előzetes meghatározására irányul, amelybe az érintett intézkedés illeszkedik. Amint azt a főtanácsnok az indítványának 77. és 86–89. pontjában megállapította, e módszert nem kizárólag az adóintézkedések vizsgálatakor lehet alkalmazni, mivel a Bíróság csupán azt jegyezte meg, hogy a referenciakeret meghatározása különösen fontos az adóintézkedések esetében, mivel magának az előnynek a fennállását is csupán egy „általános” adóztatáshoz viszonyítva lehet megállapítani (2006. szeptember 6-i Portugália kontra Bizottság ítélet, C-88/03, EU:C:2006:511, 56. pont).

56 Ami a Bizottságnak a jelen ítélet 36–38. pontjában ismertetett másodlagosan előadott érvelését illeti, először is az érintett intézkedés hatásai figyelembevételének hiányára vonatkozó kifogás tekintetében hangsúlyozni kell, hogy a Törvényszék a vitatott határozat jogszerűségét ezen intézkedés indokaira tekintettel vizsgálta meg, amely indokok szerint a szóban forgó előnyöket kizárólag a lübecki repülőteret használó légitársaságok számára biztosították, megállapítva, hogy az említett határozatban ezen indokok szolgáltak egyedüli magyarázatként a szelektivitás vonatkozásában.

57 Végül, amikor a Törvényszék a megtámadott ítélet 53. pontjában hallgatólagosan úgy értékelte, hogy a 2006. évi rendelet nem volt hátrányosan megkülönböztető, ugyanezen ítélet 55. pontjában pedig megállapította, hogy nem képezte vita tárgyát, hogy minden olyan légitársaság, amely használta vagy használhatta a lübecki repülőteret, részesülhetett az említett szabályozás díjszabási rendelkezéseiből eredő előnyökből, figyelembe vette e rendelet hatásait.

58 Másodszor, a Bizottság állításával ellentétben, azon intézkedés, amely csak egy adott tevékenységi ágazat vagy ezen ágazat vállalkozásainak egy része számára előnyös, nem szükségszerűen minősül szelektívnek. Ugyanis, amint az a jelen ítélet 41. és 47–55. pontjában ismertetett megfontolásokból következik, ezen intézkedés csak abban az esetben minősül szelektívnek, ha az valamely adott jogrendszer keretében előnyben részesít bizonyos vállalkozásokat más ágazatokhoz vagy ugyanezen ágazathoz tartozó, e jogrendszer céljára tekintettel hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő vállalkozásokhoz képest.

59 Hasonlóképpen, az a körülmény, hogy a jelen ügyben a lübecki repülőtér a hamburgi vagy más németországi repülőtér közvetlen versenytársa, és hogy csak a lübecki repülőteret használó légitársaságok részesültek a 2006. évi rendelettel esetlegesen biztosított előnyökből, nem elegendő e rendelet szelektív jellegének bizonyításához. A szelektív jelleghez azt kell bizonyítani, hogy azon jogrendszer keretében, amely alá ezen összes repülőtér tartozik, az említett rendelet a lübecki repülőteret használó légitársaságokat a többi repülőteret használó, e jogrendszer céljára tekintettel hasonló jogi és ténybeli helyzetben lévő társaságok kárára részesíti előnyben.

60 Harmadszor, amint az a jelen ítélet 52–55. pontjában ismertetett megfontolásokból következik, az összes összehasonlítható jogi és ténybeli helyzetben lévő társaság meghatározása azon jogrendszer előzetes megállapításától függ, amelynek céljára figyelemmel adott esetben a szóban forgó intézkedés által előnyben részesített és abban nem részesülő vállalkozások jogi és ténybeli helyzetének összehasonlíthatóságát meg kell vizsgálni.

61 Márpedig e tekintetben a Törvényszék a megtámadott ítélet 32. és 51. pontjában a nemzeti jog értelmezésére vonatkozó jogkörében megállapította, amint az a jelen ítélet 16–21. pontjából következik, hogy a LuftVZO 43a. §-ának (1) bekezdése értelmében a repülőtér üzemeltetője saját hatáskörben eljárva dolgozza ki az e repülőtérre alkalmazandó repülőtéri díjszabást.

62 E megállapításból az következik, hogy a jelen ügyben nem a LuftVZO 43a. §-ának (1) bekezdése vagy valamely, az összes repülőtérre alkalmazandó más szabályozás, amely alól a 2006. évi rendelet a lübecki repülőteret használó légitársaságok javára állítólagosan eltérést enged, határozza meg a repülőterekre alkalmazandó repülőtéri díjakat, hanem az e célból a maga a repülőtér üzemeltetője által az ezen repülőtérre korlátozódó hatáskörében hozott rendelet. Ennélfogva úgy tűnik, hogy – amint azt a főtanácsnok az indítványának 112. pontjában megállapítja – a kizárólag a lübecki repülőtérre alkalmazandó szabályozás volt az annak vizsgálata szempontjából releváns referenciakeret, hogy a 2006. évi rendelet azt eredményezte-e, hogy előnyben részesített bizonyos légitársaságokat más, összehasonlítható jogi és ténybeli helyzetben lévő légitársaságokhoz képest.

63 E körülmények között a Törvényszék nem alkalmazta tévesen a jogot, amikor a jelen ügyben releváns jogrendszer meghatározását követően megállapította, hogy a más németországi repülőtereket igénybe vevő légitársaságok nem voltak összehasonlítható helyzetben a lübecki repülőteret használó légitársaságokkal.

64 Ebből következően, annak megállapítását követően, hogy nem hátrányosan megkülönböztető módon alkalmazták a 2006. évi rendeletet azokra a légitársaságokra, amelyek a lübecki repülőteret használták vagy használhatták, a Törvényszék helyesen mondta ki a vitatott határozat indokolására tekintettel, hogy a Bizottság tévesen állapította meg, hogy e rendelet szelektív jellegű.

65 Végül nem róható fel a Törvényszéknek, hogy nem vizsgálta meg, hogy a 2006. évi rendeletben előírt kedvezmények szelektív jellegűek voltak-e, amennyiben azok a lübecki repülőteret használó bizonyos légitársaságokat előnyben részesítettek az ugyanezen repülőteret használó más légitársaságok kárára. Ugyanis, jóllehet – amint azt a Bizottság állítja – a vitatott határozat tartalmaz az említett kedvezményekre vonatkozó leírást és egy előzetes jogi értékelést, ugyanakkor ez utóbbi csak az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében vett előny fennállását érinti, és az említett határozatnak a szelektivitásra vonatkozó indokolása pusztán azon a megállapításon alapul, hogy a szóban forgó előnyökből kizárólag a lübecki repülőteret használó légitársaságok részesültek. Ennélfogva a Törvényszék a Lübeck városa által felhozott jogalap vizsgálata során, amely azon alapult, hogy a Bizottság a szelektivitásra vonatkozó feltétel értékelése keretében megsértette az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdését, helyesen foglalt állást az említett határozat jogszerűségéről kizárólag azon indokokra figyelemmel, amelyeken ezen értékelés alapult.

66 Ebből következően a Bizottság másodlagosan előadott érvelése nem megalapozott.

67 Következésképpen a harmadik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

A negyedik, a megtámadott ítélet indokolásának hiányosságain alapuló jogalapról

A felek érvei

68 Negyedik jogalapjával a Bizottság először is azt állítja, hogy a megtámadott ítélet indokolása három hiányosságban szenved. Először is, ezen ítélet nem tartalmaz semmilyen megállapítást a szóban forgó intézkedés által elérni kívánt cél kapcsán, jóllehet e célra figyelemmel kell meghatározni az összehasonlítható jogi és ténybeli helyzetben lévő vállalkozások körét. Ezután az említett ítélet nem tartalmaz semmilyen indokolást a 2006. évi rendeletben előírt kedvezmények vonatkozásában. Végül nem szolgál semmilyen magyarázattal azon indokokkal kapcsolatban, amelyek miatt az említett rendelet nem szelektív jellege annyira nyilvánvaló, hogy a Bizottság megalapozatlanul indította meg a hivatalos vizsgálati eljárást.

69 Másodszor a Bizottság úgy véli, hogy a Törvényszék érvelése ellentmondásos, mivel a megtámadott ítélet 51. és 53. pontjában az adóintézkedések szelektív jellegére vonatkozó ítélkezési gyakorlatot alkalmazza, majd ezen ítélet 57. pontjában kimondja, hogy ezen ítélkezési gyakorlat nem releváns.

70 Lübeck városa, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Spanyol Köztársaság ezen jogalap elutasítását kéri.

A Bíróság álláspontja

71 Először is nyilvánvaló, hogy figyelemmel a vitatott határozat indokolására és a Bizottság által a Bíróság előtt kifejtett érvelésre, amelyek szerint a 2006. évi rendelet szelektív volt, mivel azt csak a lübecki repülőteret használó légitársaságokra alkalmazták, a Törvényszék a megtámadott ítéletben részletesen kifejtette azokat az okokat, amelyek alapján úgy ítélte meg, hogy önmagában ez a körülmény nem vezethetett ilyen értékelésre. Ami különösen az összehasonlítható ténybeli és jogi helyzetben lévő vállalkozások meghatározását illeti, a megtámadott ítélet 51. pontjában pontosította azokat az indokokat, amelyek alapján a más repülőtereket igénybe vevő légitársaságok a szóban forgó jogrendszerben nem voltak összehasonlítható helyzetben a lübecki repülőteret használó légitársaságokkal.

72 Másodszor, a Törvényszék a jelen ítélet 65. pontjában kifejtett okokból nem volt köteles arra, hogy a 2006. évi rendeletben előírt kedvezményekről határozzon.

73 Harmadszor, a Törvényszéknek nem azt kellett értékelnie, hogy e rendelet nyilvánvalóan szelektív jellegűnek minősült-e, vagy sem, hanem – ahogyan annak vizsgálatára az ötödik jogalap keretében sor kerül – hogy a vitatott határozat nyilvánvaló mérlegelési hibán alapult-e.

74 Végül, a Bizottságnak az indokok közötti ellentmondásra vonatkozó érve olyan állításon alapul, amelyet semmivel nem támasztottak alá.

75 Következésképpen a negyedik jogalapot mint megalapozatlant el kell utasítani.

Az ötödik, az állami támogatásokra vonatkozó hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozat kapcsán érvényesülő bírósági felülvizsgálat korlátainak figyelmen kívül hagyására alapított jogalapról

A felek érvei

76 Ötödik jogalapjával a Bizottság arra hivatkozik, hogy a Törvényszék figyelmen kívül hagyta azt a körülményt, hogy a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozat, különösen ami annak indokolását illeti, korlátozott bírósági felülvizsgálatnak van alávetve. Előadja, hogy a tények puszta előzetes vizsgálata nem tette lehetővé számára kételyei eloszlatását a tekintetben, hogy a 2006. évi rendelet szelektív jellegű-e, vagy sem. Márpedig a megtámadott ítélet nem tartalmaz semmilyen magyarázatot azon indokokkal kapcsolatban, amelyek miatt e rendelet nem szelektív jellege annyira nyilvánvaló, hogy a Bizottság megalapozatlanul indította meg a hivatalos vizsgálati eljárást.

77 Lübeck városa, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Spanyol Köztársaság ezen jogalap elutasítását kéri.

A Bíróság álláspontja

78 Amint arra a Törvényszék a megtámadott ítélet 42. pontjában emlékeztetett, amennyiben a felperes fél vitatja a Bizottságnak a vitatott intézkedés „állami támogatásként” történő minősítésére vonatkozó értékelését, a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról szóló határozat uniós bíróság általi felülvizsgálata csak annak vizsgálatára terjed ki, hogy a Bizottság nem követett-e el nyilvánvaló mérlegelési hibát (lásd ebben az értelemben: 2011. július 21-i Alcoa Trasformazioni kontra Bizottság ítélet, C-194/09 P, EU:C:2011:497, 61. pont).

79 Márpedig a jelen ítélet 47–55. pontjában kifejtett megfontolásokból az következik, hogy a Bizottság azon értékelése, amely szerint a 2006. évi rendeletből eredő előnyök pusztán azért minősülnek az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdése értelmében véve szelektív jellegűnek, mivel azokat kizárólag a lübecki repülőteret használó légitársaságoknak biztosították, és amely alapján a Bizottság e rendelet vonatkozásában a hivatalos vizsgálati eljárás megindításáról határozott, nyilvánvalóan téves.

80 Ennélfogva a Törvényszék a megtámadott ítélet 59. pontjában helyesen állapította meg, hogy figyelemmel ezen indokolásra, a vitatott határozat nyilvánvaló mérlegelési hibán alapult, és helyesen semmisítette meg e határozatot annak a 2006. évi rendeletre vonatkozó részében.

81 Az ötödik jogalapot ebből következően mint megalapozatlant el kell utasítani.

82 Mivel a Bíróság a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztására felhozott jogalap egyikének sem adott helyt, a fellebbezést teljes egészében el kell utasítani.

A költségekről

83 A Bíróság eljárási szabályzata 184. cikkének (2) bekezdése alapján, ha a fellebbezés megalapozatlan, a Bíróság határoz a költségekről. Ugyanezen szabályzat 138. cikkének (1) bekezdése, amelyet e szabályzat 184. cikkének (1) bekezdése értelmében a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, akként rendelkezik, hogy a Bíróság a pervesztes felet kötelezi a költségek viselésére, ha a pernyertes fél ezt kérte. A Bizottságot, mivel pervesztes lett, Lübeck város kérelmének megfelelően kötelezni kell a jelen fellebbezéssel összefüggésben felmerült költségek viselésére.

84 Az ugyanezen eljárási szabályzat 140. cikke (1) bekezdésének megfelelően, amelyet annak 184. cikke (1) bekezdése alapján a fellebbezési eljárásban is alkalmazni kell, a Németországi Szövetségi Köztársaság és a Spanyol Királyság maguk viselik saját költségeiket.

A fenti indokok alapján a Bíróság (nagytanács) a következőképpen határozott:

1) A Bíróság a fellebbezést elutasítja.

2) A Bíróság az Európai Bizottságot kötelezi a saját költségei, valamint a Hansestadt Lübeck részéről felmerült költségek viselésére.

3) A Németországi Szövetségi Köztársaság és a Spanyol Királyság maguk viselik saját költségeiket.

Aláírások